

РЕЗОЛЮЦІЯ II МІЖНАРОДНОГО ЕКОЛОГІЧНОГО ФОРУМУ «ЗЕЛЕНА ЕКОНОМІКА. ЗЕЛЕНІ ІНВЕСТИЦІЇ. ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ» THE RESOLUTION OF THE SECOND INTERNATIONAL ECOLOGICAL FORUM “GREEN ECONOMY. GREEN INVESTMENT. GREEN TOURISM”

Одеса, 25-26 вересня 2014 року
Odesa, 25-26 September 2014

25-26 вересня 2014 року в Одесі відбувся II Міжнародний екологічний форум «Зелена економіка. Зелені інвестиції. Зелений туризм», організований під егідою Національної академії наук України, під патронатом Одеської обласної державної адміністрації, обласної ради, Міністерства економічного розвитку та торгівлі і Міністерства екології та природних ресурсів України.

Науково-методичне забезпечення екологічного форуму здійснювали Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України і Департамент зовнішньоекономічної діяльності та європейської інтеграції Одеської облдержадміністрації.

У рамках Форуму були проведено дві науково-практичні конференції:

«Стратегія «зеленого» розвитку в умовах глобальної інтеграції»:

- Міжнародний досвід реалізації завдань «зеленої» економіки.
- Чисті виробництва в умовах активізації інтеграційних процесів: стан, проблеми та перспективи.
- Стале споживання та виробництво в Україні.
- «Зелені» інвестиції та «зелене» оподаткування в системі національної економіки.
- Екологізація секторів національної економіки.
- Регіональні ініціативи впровадження «зеленої» економіки.

«Екологічні ризики – виклики економіці»:

- Теоретичні основи економічної та екологічної безпеки.
- Глобальні екологічні проблеми і нова екологічна політика.
- Економіка промисловості для екологічно чистого розвитку.
- Регіональна економіка та екологічні реалії (перспективи).
- Екологічні інновації та інвестиції.
- Соціальна складова у вирішенні екологічних проблем.
- Аналіз, аудит, експертиза, моніторинг, статистика – екологічні аспекти.
- Логістика та екологія.

а також круглий стіл «Розвиток туризму в Чорноморському регіоні»:

- Основні напрямки розвитку туризму у Чорноморському регіоні.
- Розробка інформаційних матеріалів як засіб посилення туристичних потоків.
- Розробка і просування національних екскурсійних турів як елемент розвитку туризму в Чорноморському регіоні.
- Розробка нових туристичних маршрутів.
- Досвід яхтового туризму Миколаївської області.
- «Wine-Expert» – Інтерактивний експрес курс навчання основам дегустації, винного етикету.

У роботі форуму взяли участь понад 130 представників підприємств, державних, наукових та громадських організацій різних регіонів України та зарубіжних країн.

На пленарному та двох секційних засіданнях, а також круглому столі було розглянуто більше 90 доповідей і повідомлень.

Учасники Форуму визначили, що конкурентна боротьба за природні ресурси стає дедалі жорсткішою, а темпи екологічного навантаження продовжують збільшуватись. Тенденції світової економіки зорієнтовані на використання новітніх технологій та накопичення інтелектуального капіталу, формування високого рівня екологічних, соціальних, економічних стандартів та підвищення конкурентоспроможності економічних систем. У контексті цілей, зафіксованих у стратегічному документі «Глобальному «зеленому» новому курсі», провідні країни світу спрямовують зусилля на реалізацію завдань «озеленення» економік та екологізацію природомістких видів діяльності, на які зроблено акцент у підсумкових документах Конференції Ріо+20 та матеріалах останніх міжнародних економічних самітів. Велика увага питанню екологізації та впровадження «зеленого» курсу приділяється і в таких об'єднуючих інструментах Європейського Союзу, як програми міжнародного наукового співробітництва та технічної допомоги, а також у спільних стратегіях регіонального розвитку, в т.ч. Дунайської, Балтійській тощо.

В Україні з огляду на складну економічну ситуацію та інші об'єктивні причини капіталовкладення в технологічну модернізацію, природоохоронну діяльність та екологізацію економіки не відповідають вимогам «зеленого» вектору. Державне фінансування інноваційних проектів, спрямованих на оновлення технологічного розвитку, в останні роки знаходиться на рівні 1,0-1,5% ВВП. Все це негативно впливає на загальний стан ресурсно-екологічної ситуації в країні.

Залишається відкритим питання структурних реформ у національній економіці та розширення повноважень регіонів, що обумовлено складною внутрішньою ситуацією та викликами, породженими глобальними геополітичними та гео економічними трансформаціями.

Стратегія національної екологічної політики й імідж України вимагають переорієнтації економічної парадигми на користь «зеленого» зростання. Задачі економічного, соціального та екологічного розвитку мають бути взаємоузгодженими й визначатися з урахуванням основних принципів якісно нової ідеології суспільних перетворень.

Ратифікація Україною низки міжнародних договорів та підписання Угоди про асоціацію між Європейським Союзом та Україною покладають додаткову відповідальність на ці масштабні зобов'язання.

Тому, враховуючи економічну, екологічну та соціальну важливість вищезгаданої проблеми, а також її значимість з точки зору національних безпек країн, у тому числі безпосередньо України:

УЧАСНИКИ II МІЖНАРОДНОГО ЕКОЛОГІЧНОГО ФОРУМУ «ЗЕЛЕНА ЕКОНОМІКА. ЗЕЛЕНІ ІНВЕСТИЦІЇ. ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ» РЕКОМЕНДУЮТЬ:

1. Вважати за необхідне повне і своєчасне виконання заходів, передбачених Стратегією національної екологічної політики України до 2020 року.

2. Спрямувати ініціативу на формування Програми структурної трансформації економіки України з включенням «технології екологоорієнтованого розвитку» в секторальну політику.

3. Звернути увагу **Міністерства екології та природних ресурсів України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України та інших структур** на доцільність:

- формування стратегії та секторальної моделі «зеленої» економіки на національному рівні відповідно до вимог міжнародних програмних документів;

- затвердження довгострокової стратегії переходу України до сталого розвитку з визначенням пріоритетів, завдань і цільових орієнтирів «зеленої» економіки;

- вдосконалення національної екологічної інфраструктури як передумови «зеленого» зростання; серед основних напрямів визначити розвиток екологічного ринку екологічних товарів та послуг;

- забезпечення розвитку державної статистики в напрямку розширення економіко-екологічного обліку та звітності, що відображає стан переходу до сталого розвитку та екологізації економіки;

- розробки дієвого механізму просування та реалізації Концепції впровадження в Україні більш чистого виробництва;

- формування законодавчої політики в напрямку «озеленення» податкової системи шляхом запровадження стимулюючих пільг і відмови від неефективних субсидій;

- впровадження екологічних критеріїв та нормативів для здійснення «державних зелених закупівель»;

- розробки плану дій щодо екологізації продовольчої та споживчої політики України;

- поширення нових форм екологічного контролю за техногенним навантаженням та раціональним використанням природних ресурсів, зокрема, контролінгу аудиту, експертизи тощо;

- розширення правового бюджетно-податкового й грошово-кредитного регулювання підприємницької діяльності у сфері екологізації секторів національної економіки;

- сприяння формуванню внутрішнього вуглецевого ринку в Україні;

- підтримки активності бізнесу у сфері високих технологічних укладів, екологічних інновацій, реалізації «зелених» інвестиційних проектів;

- спрямування законодавчих ініціатив на розвиток системи інтегрованої видачі дозволів на забруднення відповідно до законодавства Європейського Союзу;

- залучення громадськості, ЗМІ та інших медіа-механізмів до просування ідеології енергоефективності та «зеленої» економіки;

- сприяння розмежуванню повноважень між центральними й регіональними гілками влади та відомствами з посиленням їх відповідальності щодо підвищення рівня інновативності в еколого-економічній сфері та дієвості еколого-економічних реформ.

4. Рекомендувати **Міністерству освіти і науки України** вдосконалити систему підготовки й перепідготовки кадрів відповідно до принципів «зеленої» економіки, сприяти створенню міжгалузевих творчих колективів для розробки та видання науково-методичних посібників, збірників навчальних програм («Екологічний менеджмент», «Екологічний маркетинг», «Екологічний брендінг», «Екомаркування» або «Екологічна безпека») для багаторівневої системи екологічної освіти, передбачити фінансування їх діяльності.

5. Просити **Одеську обласну державну адміністрацію** виступити з клопотанням перед вищезгаданими державними структурами щодо підтримки регіональної ініціативи та визначення Одеської області полігоном з розробки моделі «зеленої» стратегії регіону, зокрема:

- забезпечити вирішення найважливіших екологічних проблем регіону на принципах «зеленої» економіки;

- розробити концепцію і стратегію «зеленої» економіки на регіональному рівні;

- розробити регіональну модель екологоорієнтованого секторального розвитку;

- затвердити регіональний план дій з охорони навколишнього середовища на принципах «зеленої» економіки;

- активізувати механізми «зеленого» розвитку регіональних економічних систем у контексті забезпечення належного рівня економічної безпеки регіону;

- сформувати ефективну інноваційну політику регіону, яка базувалася б на новітніх науково-технічних досягненнях;

- розробити модель інвестиційно-інноваційного розвитку регіону, що забезпечить трансформацію результатів наукових досліджень у ресурсозберігаючі, наукоємні, мало- і безвідходні технології та виробництва конкурентоспроможних товарів і послуг;

- створити мережу регіональних екотехнопарків і активізувати механізми розвитку «зеленого» бізнесу;

- впроваджувати й зміцнювати механізм управління інноваційними процесами, вдосконалювати розвиток та впровадження екологічно чистих технологій, поширювати стандарти екологічного менеджменту тощо;

- стимулювати пілотні проекти, що стосуються впровадження екологічно чистого виробництва;

- розробити концепції «зеленої» енергетики регіону, «зелених» товарних ринків тощо;

- розробити концепцію, стратегію, регіональний план дій щодо розвитку органічного виробництва;

- посилити важелі впливу регіонального екологічного менеджменту та процедур екологічного аудиту в практиці прийняття управлінських рішень;

- підвищувати ефективність процесів надання адміністративних послуг у сфері природокористування;

- забезпечити раціональне використання унікального рекреаційного потенціалу як складової регіональної моделі еколого-збалансованого природокористування;

- забезпечити комплексний розвиток «зеленого» та екологічного туризму в регіональній господарській системі;

- створити конкурентний продукт у сфері лікувально-оздоровчого туризму;

- завершити будівництво систем водопостачання на півдні Одеської області та реконструкцію системи водопостачання міста Одеси та приміських населених пунктів;

- впроваджувати системи сонячного гарячого водопостачання;

- активізувати пошук якісних підземних вод та буріння артезіанських свердловин у населених пунктах, в яких є дефіцит питної води;

- налагодити матеріально-технічний розвиток водопровідно-каналізаційного господарства міст, селищ і сіл області.

6. Запропонувати Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України спільно з **Департаментом екології та природних ресурсів** Одеської обласної державної адміністрації:

- підготувати наукове обґрунтування та пропозиції до владних структур щодо активізації розвитку «зеленої» економіки на регіональному рівні;

- розробити та затвердити методологію врахування екологічного ризику в практиці прийняття управлінських рішень;

- забезпечити впровадження досягнень науково-технічного прогресу, екологічно безпечних, маловідходних і безвідходних технологій і виробництв, використання вторинних ресурсів.

7. Державним органам влади, а також усім зацікавленим особам, врахувати консолідовану позицію учасників Форуму, узгоджену в процесі обговорення й відкритої дискусії науковців, практиків та представників громадськості.

**Оргкомітет II Міжнародного екологічного форуму
Одеса, 25-26 вересня 2014 року**